

**סנהדרין לב**  
**עניין: אור הנר בנשואין**

**בן יהוידע**

**שם.** איר הנר בברור חיל משתה שם. נ"ל בס"ד  
 העצם שעינין סימן הנשואין באיר הנר, דידוע  
 איש ואשתו נמשלו בדברי חכמים לנר ופתילה בתוכה,  
 דהיינו האשה נר והאיש הוא הפתילה שבחידך הנר, ולכן  
 על א"ל המזנה עם אחר אחרת, שתי פתילות בנר אחד,  
 וננו' בגמרא, לכן לסימן נשואין מדליקין נר שבה פתילה  
 אחת בלבד. אי נמי עינין סימן בנר, כי יש יחיד עליין  
 שכלל כמה מיני שפע שהיא חביב הוי"ה אה"ה, הוי"ה  
 אלק"ס, הוי"ה ארנ"י שטולים נר, והזכר אין בו אלא רמ"ח  
 אברים, ועדיין חסר שני אברים, כדי שיחיל עליו אור  
 השמים הנז' שהם נר, אמנם כאשר ישא אשה איש לה  
 רנ"ב אברים, נשלם חסרין שלו ממנה, כי דבק איש באשתו  
 והיו לבשר אחד, טאו בחיבור שניהם נעשה נר, נר כפיל  
 שמאיר יחד עליין בו ובה, ולכן מדליקין ב' נירות בשבת  
 שהיא זמן חיבור ודבוק איש עם אשתו, וכיון דע"י נשואין  
 נשלם מספר נר אלא הזכר, לכך עינין סימן לנשואין  
 באור הנר :

**מרגליות הים**

יג. תנא קול רחיים בבורנו שבוע הבן שבוע הבן, אור  
 הנר בברור חיל משתה שם משתה שם. ברש"י ותוס' נקטו שני  
 הסימנים רחיים ואור הנר לברית מילה, רחיים סימן לשחיכת סממנים  
 וגם אור הנר סימן למילה, ראה הערת ר"ש ליברמן בהלכות ירושלמי  
 (נוירק תש"ח) ע' מד שהביא מפיוט הקליר לחנוכה: באור נר  
 בברור חיל אום ברית מגנבת, וכל נמצא מל באף מזנבת וכו', שמשמע  
 כי בזמן הגזירה על המילה היו מלים בחדרים סגורים אפילים לאור  
 הנר, ואע"פ שבטלה הגזירה המנהג קיים, וראה ש"ך יו"ד סי' רס"ה  
 ס"ק כ"א [ויעיין בתקוני זהר חדש צה ד ניצוצי זהר אות יד],  
 אמנם בתשובות הגאונים (זכ"ר) סי' שס"א אור הנר בב"ל  
 חיל וכו' אלו סימנים היה להם בשעת השמד בזמן שיש מילה משמיעין  
 קול רחיים וכל השומע אומר שבוע הבן הוא. ובזמן שיש  
 משתה לחופה מדליקין את הנר וכל הרואה יודע כי יש שם  
 משתה, ומפורש עיקר של מעשה זה בתלמוד ארץ ישראל [כתובות  
 פ"א ה"ה] בראשונה גזרו שמד ביהודה שכן מסורת בידן מאבותיהן  
 שיהודה הרג את עשו שנאמר ידך בעורף אויביך, והיו הולכין  
 ומשעבדין בהן ואונסין את בנותיהן וגזרו שיהא הגמון בועל תחילה,  
 ובסוף מעשה פירשו כי היו מטמינים את הכהנות, ומה סימן היה  
 להן קול מגרים בענר משתה שם משתה שם, אור הנר בב"ל  
 חיל שבוע הבן שבוע הבן, אע"פ שבטל השמד המנהג לא בטל,  
 וכ"כ בפירוש רבינו חננאל כל מי שהיה רואה נרות דולקים  
 באסקופה יודעין שבאותה חצר סעודת הכנסת כלה וקול  
 רחיים מילה שם בחצר והכל נכנסין, וע' גטין פ"ט א שהיו נרות  
 דולקות ומטות מוצעות ובנ"א נכנסין ויוצאין ואומרים פלונית  
 מתקדשת היום, ובתוס' הכא מביאים הפס' בירמי' כ"ה קול ששון  
 וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול רחיים ואור הנר גר',  
 וע' בערוגת הכושם שעל הפיוטים מר"א בר עזריאל ח"ב (ירושלים  
 תש"ח) ע' רלח—רלט סיום דברי התוספות — שאינם לפנינו —  
 וראה בחדושי הר"ן הכא שמזה הטעם המנהג שמוליכין אבוקה של  
 שעה לפני החתן, ועמ"כ בחמרא וחיי הכא, אמנם מדברי הירושלמי